

Порески третман капиталног добитка који нерезидент – правно лице оствари од резидента – правног лица продајом хартија од вредности

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-196/2008-04 од 27.1.2009. год.)

Према члану 27. Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 84/04, у даљем тексту: Закон) капиталним добитком сматра се приход који обвезник оствари продајом, односно другим преносом уз накнаду, између осталог, акција и других хартија од вредности (ХОВ), а који се утврђује као разлика између продајне цене ХОВ и њихове набавне цене, усклађене према одредбама овог закона.

За сврху одређивања капиталног добитка, у смислу овог закона, продајном ценом сматра се уговорена цена или тржишна цена коју утврђује надлежни порески орган, ако оцени да је уговорена цена нижа од тржишне (члан 28. Закона).

Сагласно члану 29. ст. 4. и 5. Закона, набавна цена ХОВ које су котиране на берзи јесте цена коју обвезник документује као стварно плаћену, а ако то не учини – најнижа забележена котација у времену од годину дана које претходи продаји ХОВ, док код ХОВ које се не котирају на берзи, набавна цена јесте цена коју обвезник документује као стварно плаћену, а ако то не учини – њена номинална вредност.

Одредбом члана 40. Закона прописано је да се на приходе које оствари нерезидентни обвезник од резидентног обвезника, између осталог, и по основу капиталних добитака, обрачунава и плаћа порез по одбитку по стопи од 20%, ако међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања није друкчије уређено.

У случају када нерезидент – правно лице из САД продајом ХОВ резидентном правном лицу оствари капитални добитак на територији Републике Србије, обвезник је пореза по одбитку, с обзиром да капитални добитак представља приход нерезидента који је опорезив у складу са чланом 40. Закона, док је резидентно правно лице које купује ХОВ (као исплатилац прихода, односно купопродајне цене ХОВ) порески платац и дужан је да обрачуна, обустави и уплати порез по одбитку на прописане рачуне.

Податак о обрачунатом и плаћеном порезу по одбитку резидентни обвезник исказује на Обрасцу ПДПО који је прописан Правилником о обрасцу збирне пореске пријаве о обрачунатом и плаћеном порезу на добит по одбитку на приходе које остварују нерезидентни обвезници – правна лица („Сл. гласник РС“, бр. 116/04, у даљем тексту: Правилник), који подноси Пореској управи у року прописаном законом којим се уређује порески поступак и пореска администрација (члан 41. ст. 3. и 4. Закона о пореском поступку и пореској администрацији – „Сл. гласник РС“, бр. 80/02 ... 61/07).

У образац ПДПО уноси се, између осталог, податак о износу капиталног добитка који је остварио нерезидентни обвезник продајом ХОВ, при чему је нерезидент као прималац прихода (по основу разлике између продајне и набавне цене ХОВ) у обавези да на захтев резидента (као исплатиоца прихода, односно купопродајне цене ХОВ) достави податке о набавној цени ХОВ, а у складу са чланом 3. став 1. тачка 15) Правилника.

Према одредби члана 71. Закона, порез по одбитку на приходе из члана 40. овог закона за сваког обвезника и за сваки појединачно исплаћени приход исплатилац обрачунава, обуставља и уплаћује на прописане рачуне у моменту исплате прихода.

Сагласно наведеном, порез по одбитку на приходе опредељене чланом 40. Закона (чији је обвезник нерезидент) доспева у моменту када је постојала Законом прописана обавеза пореског плаца да (приликом исплате купопродајне цене) обрачуна, обустави и уплати износ пореза на прописане рачуне, при чему, у случају дуговања пореза, надлежни порески орган на тај износ (дугованог пореза) обрачунава камату почев од наредног дана од дана доспелости, сагласно закону којим се уређује порески поступак и пореска администрација.